

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 133/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť B. S., Č., D. S., Č., a A. S., Č., zastúpených advokátom JUDr. P. D., Ž., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 66/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. S., D. S. a A. S. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2009 doručená sťažnosť B. S., Č., D. S., Č., a A. S., Č. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. P. D., Ž., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 66/08.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali 30. mája 2008 okresnému súdu návrh na začatie konania na zriadenie vecného bremena a vydanie predbežného opatrenia. Konanie je vedené pod sp. zn. 8 C 66/08.

Podľa sťažovateľov „... boli zo strany súdu vykonávané často neefektívne úkony, ktoré viedli k prietahom v predmetnom súdnom konaní“, v dôsledku čoho „súdne konanie trvá cca 1 rok bez toho, aby bola vec právoplatne skončená.

Sťažovatelia tvrdia, že k prietahom v konaní dochádza hlavne zavinením súdu. Aj keby pripustili, že k prietahom dochádza z dôvodu zložitosti sporu, nemožno tým ospravedlniť častú pasivitu, resp. neproduktívne konanie súdu. Vlastným konaním, či pasivitou sťažovatelia k prietahom neprispeli.

Sťažovatelia tvrdia, že uvedeným postupom Okresného súdu v Čadci bolo porušené ich právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, vyplývajúce z čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky...

Sťažovatelia vyčerpali všetky možnosti domáhať sa svojho práva tým, že telefonicky urgovali vec pre prietahy v súdnom konaní podľa zák. 80/1992 Zb. o štátnej správe súdov.“.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

1. základné právo sťažovateľov v rade I. B. S., nar..., bytom Č., v rade II. D. S., nar... bytom Č. a v rade III. A. S., nar... bytom Č., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej Republiky a v čl. ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Čadci postupom v konaní vedenom pod spis. zn. 8 C 66/2008 bolo porušené.

2. Okresnému súdu v Žiline v konaní vedenom pod spis. zn. 8 C 66/2008 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

3. B. S., nar..., bytom v Č., D. S., nar... bytom Č. a A. S., nar... bytom Č. priznáva primerané finančné zadosťučinenie spolu v sume 300 000,- Sk, (9 958.18 Eur), ktoré je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Žiline je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 1238,88,- Eur,- na účet právneho zástupcu JUDr. P. D., vedený v T. a. s., č. účtu...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V konaní o sťažnosti vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou všeobecného súdu považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu, ktorý majú sťažovatelia k dispozícii pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach (§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4 a § 52 ods. 1) zdôrazňuje povinnosť sudcu konať

bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť (§ 116 a § 118 citovaného zákona).

Účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovatelia preukážu, že účinne využili označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o súdoch, alebo ak preukážu, že túto podmienku nespĺnili z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z § 65 zákona o súdoch vyplýva, že sťažnosť musí byť vybavená do 30 dní odo dňa jej doručenia. Vzhľadom na nutnosť doručenia sťažnosti je zřejmé, že sťažnosť musí byť podaná písomne.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú „*telefonicky urgovali vec pre prietahy v súdnom konaní podľa zák. 80/1992 Zb. o štátnej správe súdov*“.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) bol zrušený práve uvedeným zákonom o súdoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. apríla 2005, a preto sťažovatelia pri podávaní sťažnosti predsedovi okresného súdu mali postupovať podľa neho.

Je zřejmé, že sťažovatelia pred podaním sťažnosti na ústavnom súde účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu nevyužili a zároveň nepreukázali ani to, že uvedenú podmienku nespĺnili z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti.

Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľov pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd navyše poznamenáva, že v petite sťažnosti sťažovateľov (v časti druhého, tretieho a štvrtého výroku) je zrejme omylom nesprávne špecifikovaný odporca – Okresný súd Žilina v konaní pred ústavným súdom (správne má byť Okresný súd Čadca).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009